

[Haber Link](#)

"Bir İdealin ve Hayallerimizin Peşinden Gittik"



"Bir İdealin ve Hayallerimizin Peşinden Gittik"

Bozlu Art Project'in 10. yılına özel hazırladığı "Düşten Güzel, Hayalden Öte: Bozlu Art Project'in 10 Yılı" başlıklı karma sergisinden yola çıkarak Bozlu Art Project'in yolculuğu üzerine küratör Dr. Özlem İnay Erten ile söyleştik.

"Sanat yapıtına alışılmış kliklerin dışında bakabilmek ve Türkiye'de sanat alanında eksikliği hissedilen bilgi ve belge boşluğuna katkıda bulunmak" mottosuyla yola çıkan Bozlu Art Project 10. yılını, kurulduğu günden bu yana birlikte çalışmalar yaptığı ve ortak bir ideali paylaştığı sanatçıların eserlerinden oluşan karma bir sergi ile kutluyor. Dr. Özlem İnay Erten'in küratörlüğünü üstlendiği sergide; Ercan Akın, Ali Alışır, İlgen Arzık, Server Demirtaş, Sinan Demirtaş, Evren Erol, Murat Germen, Can Göknıl, Tülay İçöz, Balkan Naci İslimyeli, Kazım Karakaya, Meliha Sözeri, Gamze Taşdan, Mehmet Uygun ve Semih Zeki'nin yapıtları yer alıyor ve bu sergi ile Bozlu Art Project'in on yıllık sanatsal faaliyetleri izleyiciyle buluşuyor. Sergiye Dr. Özlem İnay Erten'in hazırladığı, galerinin on yıllık belleğinden oluşan bir kitap da eşlik ediyor. Kitap, on yıllık sürede gerçekleşen sergileri, yayınları, sanatçı konuşmalarını, panelleri, çocuk atölyelerini, kurumsal danışmanlıkları ve sosyal sorumluluk projelerini arşiv belgeleri ve fotoğraflar eşliğinde kapsamlı bir şekilde ele alıyor. Sergi, Bozlu Art Project'in yöneticileri Oğuz Erten ve Dr. Özlem İnay Erten'in bu on yıllık süreci özetlediği, galeri arşivine ait fotoğraf ve videoların yer aldığı bir belgeseli de izleyiciye sunuyor. Bozlu Art Project'in gerçekleştirdiği sergiler, yayınlar, sanatçı konuşmaları, paneller, çocuk atölyeleri, kurumsal danışmanlıklar ve sosyal sorumluluk projeleri gibi sanatsal faaliyetlerin kapsamlı bir şekilde dokümente edildiği sergi ile aynı isimli kitap ise Bozlu Sanat Yayınları'ndan yayımlandı. Bozlu Art Project'in dününü, bugününü ve bu süreçte geçirdiği evrimi, aynı zamanda Bozlu Art Project'in kurucularından olan küratör Dr. Özlem İnay Erten ile konuştuk. LOVE IT PAYLAŞ 1. Balkan Naci İslimyeli, Gezginler... Gece Yüzleri, 1984, Karton üzerine karakalem, 57 x 44 cm 2. Server Demirtaş, Düşünen Kadın Makinesi, 2013, Motor, mekanik sistemler, 145 x 48 x 56 cm 3. İlgen Arzık, Ambrossia, 2018, Fotogram, 243 x 122 cm Öncelikle "Düşten Güzel, Hayalden Öte" sergisine kadar olan süreç ile başlayalım istiyorum. Bozlu Art Project'in 10. yılını kutladığınız bu sergiye kadar olan süreci ve sergi fikrinin nasıl geliştiğini anlatır mısınız? Cumhuriyetimizin 100. yılıyla Bozlu Art Project'in 10. yılını bir arada kutluyor olmak, bizim için tarifi imkânsız bir mutluluk. Batı'da tarihi yüzlerce yıl geriye giden

sanat kurumlarını düşündüğümüzde 10 yıl belki kısa bir süre ama Türkiye'nin son 10 yılını düşündüğümüzde siyasi, sosyal, ekonomik açıdan önemli kırılma noktalarından geçtiğimiz, terör olaylarıyla, doğal afetlerle ve pandemi sebebiyle birçok kayıp yaşadığımız ve hayatı sorguladığımız bu akıl almaz, dayanması zor süreçte bir sanat kurumunu yönetmek ve faaliyetlerimize kesintisiz devam edebilmek hayli meşakkatli bir çabaydı. Üstelik sergi, yayın, arşiv, kütüphane ve koleksiyon yönetimi gibi birçok unsurun içinde yer aldığı bir projeyi küçük bir ekiple, arkamızda kalıcı eserler bırakabilme gayreti ve özverisiyle sürdürmek bu 10 yılın bizim için bir hayli yoğun geçmesini sağladı. Bu 10 yılın özeti niteliğindeki kitap ve sergi belgeselini hazırlarken geriye dönüp baktığımızda, 2013 yılında kurulduğumuz günden bu yana gerçekleştirdiğimiz 64 sergi, 38 sanat yayını ve 15 binin üzerinde kitabın yer aldığı sanat kütüphanemizle Türkiye'de sanat tarihi yazımına ve sanat alanına önemli bir katkıda bulunduğumuzu düşünüyoruz. Bu bizim için gerçekten inanılmaz bir mutluluk ve son derece gurur verici. 100 yıllık tarihi Mongeri Evi'nde ziyaretçilerini ağırlayan Bozlu Art Project, sanatçısıyla, izleyicisiyle kendi samimi ve sıcak aurasını, bir sonraki etkinliğimizi merak eden takipçi kitlesini de oluşturdu. 10 yılın dökümünü yaptığımız kitap için sanatçılarımızın da görüşlerini aldık, bir sanatçımızın burayı masalsi bir atmosfer olarak yorumlaması, tüm sanatçılarımız ve ekibimiz bir araya geldiğinde aile üyeleriyle buluşuyormuşuz hissi, Bozlu Art Project'in sanatçılar ve izleyicilerimiz arasında yeni dostluklara kapı aralaması veya eski dostların bu tarihi dokunun içinde bir araya gelip sanatı konuşması, tüm bunları zaman zaman uzaktan izliyor olmak ve insanların yüzündeki tebessümü görmek, on yıl içinde yaptığımız tüm bu faaliyetleri, üretimleri bugün bir kitapla bir araya getirmek ve en önemlisi de bizler bu dünyada olmadığımızda başkalarına ilham verecek, hayal dünyalarında yeni ufuklar açacak sanat yapıtlarının üretilmesine tanık olmak, buna vesile olmak, hazırladığımız kitapları okuyacak, sanatla ilişki kurmaya çalışan insanların varlığını hayal etmek, Mongeri Evi'ndeki sergileri gezen çocukların büyüdüklerinde belki birer sanatçı olacağını ya da kendi çocuklarıyla sergileri gezeceğini, sanatı konuşacağını hayal etmek... İşte bu serginin adı ve hikâyesi böyle ortaya çıktı, çünkü bu ülkede 10 yıl boyunca sevdiğimiz işi yaparak bir idealin ve hayallerimizin peşinden gittik. Bozlu Art Project bizim hayal müzemizdi. Tüm bu yaşadıklarımız bizim için "Düşten Güzel", sanat yapıtı ise her zaman "Hayalden Öte" olacak. Serginin ismi de 10. yılını kutlayan bir kurum için çok güzel olduğunu düşünüyorum. Serginin ismine nasıl karar verdiniz? Sergi, ismiyle sanat izleyicisine ne anlatıyor? Binlerce yıl öncesinden bu yana bilim ve sanatta her şey önce hayal etmekle, düşlemekle başladı. Tabii bu noktada düş-lemek ile düş-me'nin aynı kökten gelmesi dikkat çekici... İlgen Arzık'ın Ambrossia isimli fotogram çalışması, toplumun kendine benzemeyeni yok etme güdüsüne atıfla, kompozisyonun tam ortasına kendi bedenini koyan, düşleyen, hayal kuran ve bununla birlikte düşmekte olan, sıra dışı bir sanatçı otoportresi. Sergideki diğer yapıtlar da düşlemeyi, hayal kurmayı, umut etmeyi, bir idealin peşinden gitmeyi temsil eden yapıtlar olarak sergide yerini aldı. "Düşten Güzel", bizim için bu ülkede 10 yıl boyunca sevdiğimiz bir işi yaparak, sanat yapıtlarıyla, sanatçılarla geçirdiğimiz zamanı temsil ediyor. "Hayalden Öte" ise sanat yapıtının sanatçının atölyesinden izleyici karşısına çıktığı andan itibaren kazanacağı yeni anlamlara dolayısıyla yeniden üretim olarak sanat kavramına atıfta bulunuyor. LOVE IT PAYLAŞ Sergide birçok disiplinden sanatçı bir arada yer alıyor. Aslında bu durum bir bakıma Bozlu Art Project'in duruşunu da temsil ediyor diye düşünüyorum. Sizce farklı disiplinlerdeki sanatçılar bu sergide nasıl bir etkileşim kuruyorlar? Sergide yer alan yapıtlar çağdaş sanatın disiplinler arası boyutunu yansıtıyor. Resim, heykel, fotoğraf gibi farklı disiplinleri temsil eden sanatçıların bu sergide benzer bir kavram altında bir araya gelmesi Bozlu Art Project'i kurduğumuzdan bu yana disiplinler arası hiyerarşiye karşı gelen tavrımızı yansıtıyor. Sergiye seçtiğiniz eserler ve sanatçılar Bozlu Art Project'in 10 yılını nasıl temsil ediyor? Serginin 10 yıl boyunca birlikte çalışmalar yaptığımız, ortak bir ideali paylaştığımız, tabiri caizse birlikte uzun süre boyunca teşrikimesai yaptığımız sanatçılara da bir saygı duruşu niteliği var. Bu serginin aynı zamanda bir belgeseli ve bir kitabı da var. Aynı zamanda her sergi için bir belgesel ve kitap hazırladığınızı da biliyorum. Sizce bu belgeseller sanatçıların kendini ifade etmesi ve sanatını anlatması için nasıl bir kapı aralıyor? İlk sergimizden bu yana belgesel ve yayın fikrini önemsedik. Sonuçta geleceğe kalacak olan onlar, ardımızda her zaman bir

bellek bırakma çabası içinde olduk. Sergiye gelen izleyicilerin, çoğu zaman sanatçıyla tanışma imkânı bulamaması veya bu konuda çekimserlik yaşaması, sergiyle veya yapıtlarla ilgili sorularını sanatçıya ulaştıramaması yani bu noktadaki temas eksikliği ve gelecekte o yapıtlarla, sergiyle ilgili bilgilere ulaşma çabası içinde olan araştırmacıların varlığı ya da sanatçıyı tanıma, anlama çabası içindeki izleyicilerin olabileceği düşüncesi bizi belgesel konusuna yönlendirdi. Sanatçı bu belgesele hazırlanırken hem sergisini muhakeme etme imkânı buluyor hem de o yapıtları üretirkenki ruh hâlini, hangi duygu ve düşüncelerden hareket ederek sergideki yapıtları ürettiğini izleyici ile paylaşma imkânı buluyor ve böylece tarihe bir not düşüyor. LOVE IT PAYLAŞ Düşten Güzel, Hayalden Ote; Bozlu Art Project'in 10 Yılı 10 yılda 64 sergi, 38 sanat yayını ve 15 binin üzerinde kitabın yer aldığı bir kütüphane ile kalıcı çalışmalara imza attınız. Biraz bunlardan bahsedebilir misiniz? Nasıl bir çalışma rutininiz var? Bozlu Sanat Yayınları'ndan çıkan kitapların yanı sıra, düzenlenen sergilerle paralel gerçekleşen sanatçı konuşmaları, belgesel, katalog ve arşiv çalışmalarıyla vizyonumuzu sanatseverlerle paylaştık. Modern ve çağdaş sanatın önemli isimlerine açtığımız sergiler ve tüm sanat faaliyetlerimizle Türkiye'de sanat alanına katkıda bulunmaya çalıştık. 2013 yılının aralık ayında düzenlediğimiz "Bağlantı" isimli ilk sergimiz aslında bir sanat kurumu olarak farkımızı ve ileriye dönük yapmak istediklerimizi de ortaya koyuyordu. Fahrelnissa Zeid, Ferruh Başağa, Nejad Melih Devrim, Mübin Orhon, Adnan Çoker, Mehmet Gülerüz gibi Türkiye'de modern ve çağdaş sanatın öncü isimlerinin yer aldığı sergide, sanatçıların yapıtları ile atölyelerinde kullandıkları palet, fırça, şövale gibi malzemeleri ilk defa bir arada sergiledik. Bu sergide koleksiyon fikri ve mantığına yeni bir bakış getirmeyi, sanatçı ve atölye fikri üzerine düşündürmeyi amaçlamıştık. Bu koleksiyon zaman içinde genişledi, Osmanlı dönemi ressamlarından günümüze ulaşan müzelerde bile örneğini göremediğimiz bir koleksiyon hâlini aldı ve bu koleksiyonu geçtiğimiz aylarda toplu olarak "Suretimin Resmidir" başlıklı sergide bu malzemelerin hikâyelerini ve sanatçıların atölye fikri hakkındaki düşüncelerini anlatan metinler eşliğinde sergiledik. 2018 yılının aralık ayına kadar Nişantaşı ve Şişli olmak üzere iki ayrı mekânda sürdürdüğümüz faaliyetlerimizi Ocak 2019 tarihinden itibaren Şişli'deki tarihi Mongeri Binası'nda devam ettirdik. "İklim Değişimi", "Kırmızı Çizgi", "Korku", "Sosyomanya", "Mad World", "Hâlâ Hayattayım", "Cumhuriyet Kızları" gibi sergilerle sosyal ve güncel olaylardan hareketle, sanat dünyamızın nabzını tutan çalışmalar yaptık. Şevket Dağ, Fahrelnissa Zeid, Cihat Burak, Ali Teoman Germaner, Özdemir Altan, Neş'e Erdok, Utku Varlık, Halil Akdeniz, Balkan Naci İslimyeli, Can Göknil gibi sanatçılara açtığımız kapsamlı kişisel sergilerle, ülkemizde sanatın gelişiminde öncü rol oynayan isimlere bir saygı duruşu niteliği taşıyan çalışmalar gerçekleştirdik. Server Demirtaş, Sinan Demirtaş, Kazım Karakaya, Ali Alışır, Evren Erol, Meliha Sözeri, Gamze Taşdan, Semih Zeki gibi uzun süre boyunca temsil ettiğimiz sanatçılarla gerçekleştirdiğimiz çalışmalarla ise ülkemizi dünyada çağdaş sanat alanında temsil edebileceğine inandığı değerli yeteneklerin sergi, fuar, kurumsal danışmanlıklar ve yayın faaliyetleri gibi kurumsal çabalarla desteklenmesinin önemine dikkat çektik. Sanat yayını olarak yaptığınız ilk yayın Mongeri Binası üzerine oldu. Bu yolculuğunuzdan başlayarak sanat yayınlarının literatüre ve arşive katkısı üzerine neler söylemek istersiniz? Bozlu Sanat Yayınları'ndan çıkardığımız her kitap, sanat dünyamızdaki bir eksikliğe dikkat çekmeyi amaçlıyordu aslında. Yayınevimizin ilk kitabı olan Şişli'de Bir Konak ve Mimar Giulio Mongeri, Osmanlı ve Cumhuriyet dönemi mimarlık tarihimizin önemli isimlerinden olan Mongeri'nin ölümünün üzerinden yarım asrı aşkın bir süre geçmesine rağmen, ünlü İtalyan kökenli mimar ve onun simge eserlerinden Mongeri Binası hakkında yazılmış ilk kitaptır. Ahu Antmen'in kaleme aldığı Aloşnâme: Bir Heykeltıraşın Felsefe Taşı isimli kitap Türkiye'de modern heykel sanatının öncülerinden Aloş'un 1970'li yıllardan vefat edinceye değin sürdüğü, sanatçının başyapıtı olarak tanımlayabileceğim Aloşnâme isimli desen her yönüyle irdeleyen detaylı bir çalışmadır. Zaman Kuşu: Neş'e Edok'un Yaşamı ve Sanatı isimli 805 sayfalık kitap, sanatçının 7 yaşından 77 yaşına kadar ürettiği eserleri içeren, Catalogue Raisonné olarak isimlendirilen bir çalışma olarak, Erdok hakkında yapılmış en kapsamlı çalışmadır. Ressam Hüseyin Zekâî Paşa ve Mübeccel Hazine isimli kitap, Osmanlı resim sanatının öncü isimlerinden Zekâî Paşa'nın yaşamı ve eserleri hakkındaki ilk yayın olmakla birlikte sanatçının 1913 yılında yayımlandığı matbu

anlamdaki ilk sanat tarihi kitaplarımızdan olan Mübeccel Hazine isimli kitabı ilk kez günümüz Türkçesine kazandırmıştır. Ülkemizdeki resimli ilk çocuk kitabının yazarı olan Can Göknil'in yazıp resimlediği Ressam Masalı isimli kitap, Türkiye'de sanat tarihimize ilgili olarak hazırlanan özgün ve nitelikli çocuk kitaplarının boşluğuna dikkat çeker. Mehmet Uygun: Yeryüzü Zevkleri Bahçesi isimli 57 adet özel baskısı yapılan, deri kaplı bir kutu içinde nadir kitap meraklılarının ve sanat koleksiyoncularının beğenisine sunulan kitapta yer alan Yeryüzü Zevkleri Bahçesi serisine ait 77 resmin tamamı Mehmet Uygun tarafından numaralandırıldı ve imzalandı. Tasarımından, baskısına ve cildine kadar her detayı özenle hazırlanan kitap, bu anlamda Türkiye'de yayımlanan sanatçı kitapları arasında bir ilk olma niteliğini taşır. Server Demirtaş: Bir Hareket Serüveni isimli kitap, Türkiye'de çağdaş heykel sanatının önemli isimlerinden olan ve kinetik heykelleriyle tanınan sanatçının yaşamı ve eserleri hakkında yazılmış ilk kitaptır. Fahrelnissa Zeid: Fırtınaya Doğru isimli kitap ülkemizdeki ilk özel sanat galerilerinden birinin kurucusu olan Yahşi Baraz'ın kişisel tanıklıklarına ve önemli arşiv bilgilerine yer veren, sanatçı hakkındaki en detaylı yayınlardan biridir. Hayal Fanusu: Dr. Şükrü Bozluoçay Koleksiyonu isimli kitap ve sergi ise Oğuz Erten ve benim sanat tarihimizi gözler önüne seren bir koleksiyon oluşturma ve kataloglama fikrimiz etrafında şekillenen, on yıla yaklaşan çalışmalarının özeti niteliğinde bir yayındır. Bu yayınların büyük bir kısmı İngilizce ve Türkçe hazırlayarak, dünya sanat literatürüne kazandırdık. Bugün bu yayınların Harvard Üniversitesi'nden Metropolitan Sanat Müzesi'ne kadar dünyanın önde gelen üniversite ve kamu kütüphanelerinin kataloglarında yer aldığını görmek bizim için büyük mutluluk. Bozlu Sanat Yayınları'nın 2022'de yayımladığı, Osmanlı resim sanatına kavramsal bir bakış niteliğindeki, Wendy M. K. Shaw'ın Osmanlı Resmi: Osmanlı İmparatorluğu'ndan Türkiye Cumhuriyeti'ne Batı Sanatının Yansımaları adlı kitabı ise, 2011'de Londra'da yayımlanan bu değerli yayının gözden geçirilerek Türkçeye kazandırılması açısından yayınevimizden çıkan önemli çalışmalar arasında. LOVE IT PAYLAŞ 1. Ozlem Inay Erten 2. Oğuz Erten Tabii son 10 yılda Türkiye sanat dünyasının yaşadığı kaygılar ortada. Siyasal, sosyal, ekonomik olarak koşullar her geçen gün daha da zorlaşıyor. Tüm bunlara rağmen varlığını nasıl sürdürüyorsunuz? Sergi, yayın, arşiv, kütüphane ve koleksiyon yönetimi gibi birçok unsurun içinde yer aldığı kapsamlı bir projeyi küçük bir ekiple, arkamızda kalıcı eserler bırakabilme gayreti ve özverisiyle sürdürmek oldukça meşakkatli bir çaba hiç şüphesiz. Devam edebilmek için yaptığınız işe tutkuyla bağlı olmanız gerek. Ülkemizde son yıllarda ekonomik açıdan giderek daha da daralan çember, özellikle galeriler gibi varlığını ticari kazancına bağlı sürdürebilen pek çok sanat kurumunun 10 yılı devirmekte zorlanacağını düşündürüyor. Galerilik faaliyetlerimizle birlikte sürdürdüğümüz kurumsal danışmanlıklar, sanat fuarları gibi ticari faaliyetlerimiz, 10 yıllık tecrübeye ve güvene dayanan ilişkilerimiz Bozlu Art Project'in, varlığını sadece bir holdingin desteğiyle sürdürmeyen, sanatın kendi çarkları içinde ayakta kalabilen bir sistem kurmasını sağladı. Fuar, sergi, yayın gibi faaliyetlerden edinilen ticari kazanç, kurumun daha sonraki sanatsal faaliyetlerinin devamını sağlıyor. "Düşten Güzel, Hayalden Öte: Bozlu Art Project'in 10 Yılı" sergisini Bozlu Art Project Mongeri Binası'nda 24 Şubat 2024 tarihine kadar ziyaret edebilirsiniz. LOVE IT